

„Sodros“ staigmena jaukia leidyklų ir festivalių organizatorių biudžetus

Publikuota: 2017-01-26

Autorius: VYTAUTAS V. ŽEIMANTAS

Nuo šių metų sausio 1 d. „Sodros“ įmokas reikia mokėti ir nuo pajamų, gautų pagal autorines licencines sutartis. Leidyklų asociacija pabrėžia, kad tokios sutartys panašios į turto nuomos sutartis, todėl negali būti apmokestinamos „Sodros“ įmokomis kaip ir kiti nuomos sandoriai. Baiminamasi, kad autorių ir leidyklų laukia sunkus laikas, nes „Sodros“ įmokų niekas į biudžetus pernai neįskaičiavo.

Inga Abraškevičė, „Deloitte Lietuvos“ Mokesčių ir teisės departamento projektų vadovė, pabrėžia, kad iki 2017 m. pradžios autorinės licencinės sutartys buvo patraukliausia bendradarbiavimo su autoriais forma. Pagal tokias sutartis išmokami atlyginimai buvo apmokestinami tik 15% gyventojų pajamų mokesčiu, o „Sodros“ įmokų mokėti nereikėjo.

Vaidotas Kalinauskas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vedėjas, sako, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojęs Valstybinio socialinio draudimo įstatymas numato autorinių licencinių sutarčių apmokestinimo prilyginamą autorinėms sutartims. Pakeitimas priimtas dar 2016 m. birželio 1 d. Kartu keitėsi ir autorinių sutarčių apmokestinimas (kai su draudėju nėra darbo santykių). Autorinių sutarčių bazė nuo 1/2 autorinių išaugo iki visų autorinių, o autorinės licencinės prieš tai visai nebuvo apmokestinamos „Sodros“.

Negalima sulyginti

Aida V. Dobkevičiūtė, Lietuvos leidėjų asociacijos vykdomoji direktorė, teigia, kad autorinių licencinių sutarčių negalima lyginti su autorinėmis.

„Kūrėjas sukuria kūrinį ir vėliau su leidyklomis sudaro licencines sutartis. Paprastai tokios sutartys sudaromos 5–7 metų laikotarpiui. Vėliau teisės į kūrinį grįžta kūrėjui ir jis jas vėl gali parduoti, – aiškina p. Dobkevičiūtė. – Jos panašios į turto nuomos sutartis, o nuo nuomos pajamų juk niekas „Sodros“ įmokų neskaičiuoja. Vėliau tokios teisės pereina paveldėtojams ir jeigu kūrinys aktualus, jau jie uždirba iš tokių teisių.“

Kaip kaupti „Sodros“ įmokas, kūrėjai pasirenka patys – jie tai daro įregistravę individualią veiklą ar kitu būdu. Anot jos, autorinės sutartys (ne licencinės) sudaromos tuomet, kai darbas autoriui užsakomas – tai yra esminis tokių sutarčių bruožas.

„Vargu ar kam šaus į galvą išversti knygą ir tik tada ieškoti leidyklos. Vertimai paprastai užsakomi, tokiu atveju turi būti sudaromos autorinės (ne licencinės) sutartys“, – pavyzdį pateikia p. Dobkevičiūtė.

Anot asociacijos vadovės, autorių ir leidyklų laukia sunkus laikas, nes „Sodros“ įmokų niekas į biudžetus pernai neįskaičiavo. Gali būti sunku rengti ir kultūros renginius, festivalius, kurių biudžetai, Europos Sąjungos ir vietos fondų parama jau sudėlioti be „Sodros“ įmokų.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. įmokų „Sodrai“ mokėti nereikia tik tuo atveju, jei pajamos pagal autorinę licencinę sutartį gaunamos kolektyvinio administravimo būdu.

Anot p. Abraškevičės, Lietuvoje šiuo metu veikia penkios tokios organizacijos: Lietuvos autorių teisių gynimo asociacija – agentūra (LATGA-A), Lietuvos gretutinių teisių asociacija (AGATA), Audiovizualinių kūrinių autorių teisių administravimo asociacija (AVAKA), Muzikos kūrinių autorių teisių asociacija (NATA), Gretutinių teisių asociacija (GRETA). „Sodros“ įmokomis taip pat neapmokestinamas kompensacinis atlyginimas, mokamas autoriams už jų kūrinių panaudas. Pavyzdžiui, jei bibliotekoje naudojamas autorių knygos. Visais kitais atvejais asmenims, pasirašiusiems autorinę licencinę sutartį, anot „Sodros“, galioja autorių sutarčių apmokestinimo tvarka.

Vėl keičiasi

Ramūnas Karbauskis, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos vadovas, Seime įregistravo Socialinio draudimo įstatymo projektą, kuriame aiškiai nurodoma, kad nuo autorių licencinių sutarčių „Sodros“ įmokų mokėti nereikia. Pirmą kartą svarstant jam pritarė absoliuti dauguma Seimo narių, tačiau toliau įstatymas bus svarstomas pavasario sesijoje, taip pat laukiama Vyriausybės išvados. Projekte siūloma, kad jos įsigaliojimo atgaline data – nuo 2017 m. sausio 1 d.

- „Sodros“ įmokų sumažinimą autoriams svarstys pavasarį (http://vz.lt/finansai-apskaita/2017/01/17/sodros-imoku-sumazinima-autoriams-svarstys-pavasari?utm_source=vz&utm_medium=infoblock&utm_campaign=connected)
- „Sodros“ įmokų pokyčiai: autoriams siūlo grąžinti lengvatą (http://vz.lt/finansai-apskaita/2017/01/13/autoriams-siulo-grazinti-mokesciu-lengvata?utm_source=vz&utm_medium=infoblock&utm_campaign=connected)
- Chaotiškas valstybės valdymas: prisvilusios putros gramdymas (http://vz.lt/finansai-apskaita/2017/01/12/1410/prisvilusios-putros-gramdymas?utm_source=vz&utm_medium=infoblock&utm_campaign=connected)

Ponas Karbauskis siūlo grąžinti buvusią apmokestinimo tvarką ir autorinėms sutartims – „Sodros“ įmokas mokėti nuo pusės autorių sumos (nuo 2017 m. įmokas reikia mokėti nuo visos autorių sumos.) Jei autorius dar dirba pagal darbo sutartį arba yra valstybės tarnautojas, jo gautos pajamos apmokestinamos tokia pačia tvarka, kaip su darbo santykiais susijusios pajamos. Ši nuostata galioja jau keletą metų ir nebuvo pakeista.

„Nereikėtų laukti, kol bus priimti nauji palankesni teisės aktai, nes jie gali taip ir likti nepriimti. Be to, įstatymai negali įsigaliojti atgaline data“, – pataria p. Abraškevičė.

Ponas Kalinauskas taip pat patikina, kad toks projektas bus svarstomas kovo mėnesį Seimo pavasario sesijoje. Be to, Seimas paprašė Vyriausybės išvados dėl minėtos pataisos. Kol minėtų pakeitimų nepriimta, taikomas 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojęs reglamentavimas.

Anot „Sodros“ atstovo, jeigu sutartis buvo sudaryta pernai, o pinigai išmokėti šiomet, nuo autorių licencinių pajamų reikia mokėti „Sodros“ įmokas.

